

Na osnovu člana 51a. stav (3) Zakona o srednjem obrazovanju i odgoju („Službene novine Tuzlanskog kantona“, broj: 17/11, 9/15, 6/16, 14/18 i 14/19), ministar obrazovanja i nauke Tuzlanskog kantona donosi:

PRAVILNIK
o organizaciji takmičenja učenika srednjih škola

Član 1.
(Predmet)

Ovim pravilnikom propisuju se: ciljevi i nivoi takmičenja učenika srednjih škola, organizatori/suorganizatori takmičenja, način organizovanja takmičenja, postupak i način vredovanja takmičara, finansiranje takmičenja, obaveze organizatora takmičenja i dostavljanje izvještaja o održanom takmičenju učenika.

Član 2.
(Definisanje pojmova)

(1) Takmičenje učenika je organizovana aktivnost u kojoj se iskazuju stečena znanja, vještine, sposobnosti, sklonost i interesovanje učenika za pojedine nastavne predmete ili oblasti koji se izučavaju u srednjoj školi (u daljnjem tekstu: škola), a izvodi se pojedinačno ili ekipno, na osnovu propozicija, iz nastavnih predmeta odnosno oblasti.

(2) Smotra i festival rada su pojedinačna ili ekipna takmičenja učenika u predstavljanju postignuća u vještinama i sposobnostima učenika iz kulturno-umjetničkog i tehničkog stvaralaštva.

(3) Vrednovanje je procjena postignutog nivoa znanja, vještine i sposobnosti učenika na takmičenju, iskazana brojčanom vrijednošću, na osnovu koje se vrši rangiranje učenika.

(4) Propozicije takmičenja preciznije propisuju skup uslova za pripremu i održavanje pojedinačnog-ekipnog takmičenja učenika, a donose se pojedinačno za takmičenje iz svakog nastavnog predmeta ili oblasti.

(5) Kalendar takmičenja definiše plan i vremenski okvir za realizaciju takmičenja učenika za svaku školsku godinu.

(6) Organizator takmičenja je ustanova, institucija ili druga organizacija koja ima uslove za organizovanje takmičenja u skladu sa ovim pravilnikom.

(7) Takmičar je redovan učenik škole koji učestvuje pojedinačno ili kao član ekipe na takmičenju učenika.

(8) Škola učesnik je škola čiji učenik ili grupa učenika (ekipa) u pratnji mentora učestvuje na takmičenju učenika.

Član 3.
(Ciljevi takmičenja učenika)

(1) Takmičenja učenika se organizuju s ciljem razvijanja potencijala, širenja i popularizacije znanja i sposobnosti učenika.

(2) Takmičenjem učenika se podstiču i afirmišu najkvalitetniji rezultati postignuća učenika u školi.

(3) Takmičenje učenika je prilika razmjene iskustava između škola i njihovo uključenje u procese koji povećavaju učenje učenika i nastavnika, pripremanje učenika za cjeloživotno učenje, razvoj funkcionalne pismenosti učenika i komunikacijskih vještina, te upoznavanje i druženje učenika iz različitih škola i sredina.

Član 4. **(Nivoi takmičenja)**

(1) Nivoi takmičenja su:

- a) školsko takmičenje,
- b) općinsko/gradsko takmičenje,
- c) kantonalno takmičenje,
- d) federalno takmičenje,
- e) državno takmičenje,
- f) međunarodno takmičenje,
- g) ostala takmičenja.

(2) Školsko takmičenje organizuje se za učenike škole.

(3) Općinsko/gradsko takmičenje je takmičenje učenika iz nastavnih predmeta ili oblasti organizovano za učenike iz škola sa područja općine/grada, koji su osigurali plasman rezultatom na školskom takmičenju.

(4) Ukoliko na području općine postoji jedna škola, školsko takmičenje iz stava (2) ovog člana je istovremeno i općinsko takmičenje.

(5) Kantonalno takmičenje je takmičenje učenika iz nastavnih predmeta ili oblasti za učenike iz škola sa područja Tuzlanskog kantona, koji su osigurali plasman rezultatom na općinskom/gradskom takmičenju.

(6) Federalno takmičenje je takmičenje učenika iz nastavnih predmeta ili oblasti za učenike iz škola sa područja Federacije Bosne i Hercegovine, koji su osigurali plasman rezultatom na kantonalnom takmičenju u skladu sa propozicijama takmičenja, kao i federalno takmičenje iz muzičke umjetnosti iz stava (9) ovog člana.

(7) Državno takmičenje je takmičenje učenika iz nastavnih predmeta ili oblasti za učenike iz škola sa područja Bosne i Hercegovine, koji su osigurali plasman rezultatom na kantonalnom ili federalnom takmičenju, u skladu sa propozicijama takmičenja, kao i festival rada srednjih tehničkih i stručnih škola Bosne i Hercegovine iz stava (9) ovog člana.

(8) Međunarodno takmičenje je takmičenje učenika iz nastavnih predmeta ili oblasti za učenike iz više zemalja, koji su osigurali plasman rezultatom na federalnom ili državnom takmičenju, u skladu sa propozicijama.

(9) Ostalo takmičenje je takmičenje učenika organizovano na općinskom/gradskom, kantonalnom, federalnom, državnom i međunarodnom nivou, za čije učešće učenik nije ostvario plasman na nižem nivou (takmičenja po direktnoj prijavi i sl), izuzev federalnog takmičenja iz muzičke umjetnosti i festivala rada srednjih tehničkih i stručnih škola.

Član 5. **(Organizatori takmičenja)**

(1) Organizatori/suorganizatori takmičenja učenika su:

- a) Pedagoški zavod Tuzlanskog kantona (u daljnjem tekstu: Pedagoški zavod),
- b) strukovna udruženja,
- c) stručni aktivni nastavnika za pojedine nastavne predmete ili oblasti i
- d) vjerske organizacije za takmičenja učenika iz oblasti religijskog obrazovanja.

(2) Organizatori/suorganizatori takmičenja učenika mogu biti i:

- a) nevladine organizacije i
- b) druge institucije ili ministarstva.

(3) Organizatori/suorganizatori takmičenja učenika iz stava (1) tačka b), c), i stava (2) tačke a) i b) ovog člana dužni su pribaviti saglasnost Pedagoškog zavoda.

Član 6.

(Kalendar i plan takmičenja)

(1) Kalendar i plan školskog takmičenja iz nastavnih predmeta i oblasti utvrđuje škola godišnjim programom rada škole.

(2) Ukoliko je školsko takmičenje istovremeno općinsko takmičenje u skladu sa članom 4. stav (4) ovog pravilnika, kalendar i plan takmičenja utvrđuje Pedagoški zavod.

(3) Kalendar i plan općinskih/gradskih i kantonalnih takmičenja iz nastavnih predmeta i oblasti za svaku školsku godinu utvrđuje odlukom organizator takmičenja, najkasnije do okončanja prvog polugodišta i objavljuje se na veb stranici Pedagoškog zavoda.

(4) Organizator/suorganizator takmičenja učenika iz člana 5. stav (1) tačka b), c) i d) i stava (2) tačka a) i b) ovog pravilnika, dužan je Pedagoškom zavodu dostaviti kalendar i plan općinskih/gradskih i kantonalnih takmičenja radi objave na službenoj veb stranici Pedagoškog zavoda, najkasnije do 1. decembra kalendarske godine za tekuću školsku godinu.

(5) Takmičenje učenika iz člana 4. stav (1) tačka a), b) i c) organizuju se u pravilu u petodnevnoj radnoj sedmici.

(6) Izuzetno, za kantonalna takmičenja u kojima učestvuje više od 200 takmičara takmičenje se u pravilu organizuje subotom.

(7) Takmičenja učenika iz člana 4. stav (1) tačka d), e), f) i g) se organizuju u skladu sa planom takmičenja organizatora/suorganizatora.

(8) Takmičenje učenika za pojedini nastavni predmet ili oblast na svim nivoima, izuzev školskog takmičenja, organizuje se u isto vrijeme prema utvrđenom kalendaru takmičenja.

(9) Kalendar takmičenja učenika sadrži:

- a) datum i vrijeme početka takmičenja,
- b) mjesto organizovanja takmičenja,
- c) rok za dostavljanje prijave takmičara,
- d) naziv organizatora/suorganizatora takmičenja.

(10) Izmjene i dopune kalendara takmičenja vrši Pedagoški zavod najkasnije 48 sati prije početka takmičenja.

(11) Mjesto organizovanja takmičenja iz stava (9) tačka b) ovog člana može se utvrditi naknadno, a najkasnije sedam dana prije početka organizovanja takmičenja.

Član 7.

(Mjesto organizovanja takmičenja učenika)

(1) Takmičenje učenika se u pravilu organizuje u školi, a može biti organizovano u prostorijama visokoškolskih ustanova, na sportskim terenima, zdravstvenim ustanovama ili drugim objektima, ako je to povoljnije za organizovanje takmičenja učenika.

(2) Organizacionu i tehničku podršku takmičenja učenika osigurava organizator/suorganizator, što će se bliže urediti propozicijama takmičenja.

Član 8.

(Organizacija takmičenja u školi)

(1) Škola u kojoj se organizuje kantonalno takmičenje učenika, odnosno općinsko/gradsko takmičenje učenika na kojem učestvuje više od 100 takmičara, može za dan organizacije takmičenja utvrditi radni nenastavni dan u skladu sa godišnjim programom rada škole.

(2) Škola organizator takmičenja, može za organizaciju općinskih/gradskih takmičenja učenika skratiti nastavu u skladu sa Zakonom o srednjem obrazovanju i odgoju.

Član 9. (Učesnici takmičenja učenika)

(1) Takmičar može učestvovati na takmičenju učenika ukoliko je prethodno prijavljen za takmičenje u skladu sa propozicijama.

(2) Učestvovanje učenika na takmičenjima je dobrovoljno.

(3) Prisustvovanje takmičara na smotri/festivalu rada, odnosno takmičenju na kojem se izlažu radovi je obavezno.

Član 10. (Obaveze škole učesnika takmičenja)

Škola učesnika je dužna takmičaru, ekipi i nastavniku-mentor osigurati:

a) sredstva za prevoz takmičara i mentora,

b) dnevnice mentoru, smještaj mentoru i učenicima ukoliko se takmičenje učenika organizuje izvan područja Tuzlanskog kantona i traje duže od jednog dana.

Član 11. (Broj takmičara, rangiranje rezultata i plasman učesnika)

(1) Broj takmičara, rangiranje rezultata i plasman učesnika na takmičenju učenika bliže se određuju odredbama ovog pravilnika i propozicijama takmičenja.

(2) Broj takmičara na općinskom/gradskom takmičenju se određuje tako da se poštuje zastupljenost svih škola na području općine/grada, uz uslov da su škole prethodno prijavile takmičare, u skladu sa propozicijama.

(3) Broj takmičara na kantonalnom takmičenju učenika se utvrđuje propozicijama takmičenja.

(4) Rangiranje rezultata na takmičenju učenika se vrši pojedinačno i ekipno.

(5) Takmičar ili ekipa koja ostvari najbolji rezultat osvaja prvo mjesto.

(6) Ukoliko dva, tri ili više takmičara, odnosno dvije, tri ili više ekipa ostvare najbolji rezultat sa jednakim brojem bodova, dijele prvo mjesto.

(7) U slučaju iz stava (6) ovog člana naredni takmičar ili ekipa na rang listi sa ostvarenim bodovima, zauzima treće, četvrto, odnosno naredno mjesto.

(8) Rangiranje takmičara/ekipa sa jednakim brojem bodova koje nisu prvo mjesto, vrši se na isti način kao i kod plasmana takmičara/ekipe iz stava (6) i (7) ovog člana.

(9) Ekipni plasman škole se utvrđuje sabiranjem osvojenih bodova takmičara iste škole na takmičenju.

(10) U slučaju istog broja bodova škola iz stava (9) ovog člana, bolji ekipni plasman ima škola sa boljim pojedinačnim plasmanom takmičara.

Član 12. (Propozicije takmičenja)

(1) Propozicije takmičenja obavezno sadrže:

a) organizacione i tehničke uslove, te vremenski okvir trajanja takmičenja,

b) način prijave i uslove za učešće takmičara,

- c) način provjere znanja, vještina i sposobnosti, odnosno način predstavljanja takmičara, odnosno njegovog izložbenog rada,
 - d) način vrednovanja rezultata i rangiranja takmičara,
 - e) pravo i rok za podnošenje prigovora,
 - f) odabir učesnika koji će se takmičiti na višem nivou,
 - g) nagrade, priznanja i pohvale takmičarima, mentorima i školama,
 - h) vrste i broj takmičenja, izloži, smotri i sl.,
 - i) i druga pitanja od značaja za takmičenje učenika u skladu sa odredbama ovog pravilnika.
- (2) Propozicije takmičenja učenika donosi organizator.
- (3) Organizator/suorganizator takmičenja iz člana 5. stav (1) tačka b), c) i d) i stava (2) tačka a) i b) ovog pravilnika donosi propozicije, uz prethodnu saglasnost Pedagoškog zavoda.
- (4) Organizator takmičenja učenika dužan je propozicije takmičenja uskladiti sa odredbama ovog pravilnika, te osigurati njegovu dostupnost takmičarima, najkasnije sedam dana prije početka takmičenja.

Član 13. **(Takmičarske komisije)**

- (1) Organizator takmičenja imenuje takmičarsku komisiju.
- (2) Takmičarsku komisiju čine najmanje tri člana, koja su stručno osposobljena za pregled i ocjenu takmičarskih radova.
- (3) Zadaci takmičarske komisije su:
- a) staranje o tajnosti takmičarskih zadataka do početka takmičenja,
 - b) pregled i ispravljanje takmičarskih zadataka, odnosno ocjenjivanje i mjerenje postignuća takmičara,
 - c) staranje o tajnosti rezultata takmičara do objave rang liste rezultata,
 - d) obavljanje i drugih poslova utvrđenih propozicijama takmičenja.

Član 14. **(Takmičarski zadaci/radovi/izložbe/prezentacije)**

- (1) Takmičarski zadaci/radovi/izložbe/prezentacije se rješavaju na takmičenjima učenika iz nastavnih predmeta odnosno oblasti u skladu sa propozicijama takmičenja.
- (2) Maksimalno vrijeme za izradu/rješavanje takmičarskih zadataka u pravilu traje najviše 90 minuta za školsko i općinsko/gradsko takmičenje, odnosno najviše 120 minuta za kantonalni nivo takmičenja, što će se bliže urediti propozicijama takmičenja.
- (3) Takmičarski zadaci su prethodno recenzirani i lektorisani, na jednom od službenih jezika u Bosni i Hercegovini.
- (4) Uz takmičarske zadatke na svim nivoima takmičenja učenika moraju biti pripremljena rješenja, odnosno ključ bodovanja takmičarskih radova.

Član 15. **(Uloga nastavnika-mentora učenika)**

- (1) Nastavnik-mentor učenika dužan je:
- a) pripremati učenike za pojedine nivoe takmičenja kroz nastavne aktivnosti, vannastavne aktivnosti, izbornu ili dodatnu nastavnu, te slobodne aktivnosti učenika,
 - b) starati se za dolazak, učestvovanje i povratak takmičara uz pismenu saglasnost roditelja/staratelja učenika,

- c) učestvovati u radu takmičarskih komisija,
- d) obavljati i druge zadatke utvrđene propozicijama iz člana 12. ovog pravilnika.

(2) Prilikom pripremanja učenika za takmičenje, učenici ne mogu biti oslobođeni pohađanja redovne nastave.

Član 16.

(Vrednovanje i objava rezultata, prigovori i žalbe)

(1) Vrednovanje takmičarskih zadataka/radova/izložbi/prezentacija obavlja takmičarska komisija iz člana 13. ovog pravilnika.

(2) Vrijeme za vrednovanje takmičarskih zadataka se utvrđuje propozicijama takmičenja i ne može biti duže od 60 minuta nakon isteka vremena za izradu takmičarskih zadataka iz člana 14. stav (2) ovog pravilnika.

(3) Vrednovanje učeničkih radova na smotri ne može trajati duže od 60 minuta nakon isteka vremena za predstavljanje ili prezentaciju učeničkih radova.

(4) Vrednovanje učeničkih postignuća iz sportskih disciplina, takmičenjima iz kulturno-umjetničkog stvaralaštva i sličnih takmičenja gdje se rezultat određuje na osnovu postignutog učinka, odnosno umjetničkog predstavljanja, vrši se tokom takmičenja.

(5) Organizator takmičenja je dužan osigurati dovoljan broj članova takmičarske komisije kako bi se u što kraćem vremenu vrednovali takmičarski zadaci i postignuća.

(6) Za takmičenje iz nastavnih predmeta ili oblasti, takmičarska komisija neposredno nakon isteka vremen iz člana 14. stav (2) ovog pravilnika, na vidnom mjestu ističe takmičarske zadatke i rješenja.

(7) Nakon vrednovanja takmičarskih zadataka i učeničkih radova iz stava (2) i (3) ovog člana, takmičarska komisija ističe preliminarne rezultate takmičenja, sa obaveznom naznakom vremena za mogućnost uvida u rad i podnošenja prigovora.

(8) Pravo uvida u rad i eventualno podnošenje prigovora takmičarskoj komisiji na preliminarne rezultate takmičenja ima takmičar.

(9) O prigovoru iz stava (8) ovog člana odlučuje takmičarska komisija u roku od 30 minuta.

(10) Nakon odlučivanja o prigovoru, takmičarska komisije objavljuje konačne rezultate takmičenja.

(11) Ukoliko Pedagoški zavod utvrdi da je takmičenje učenika imalo propusta koji su uticali na rezultate takmičenja, može poništiti ili ponoviti takmičenje ili diskvalifikovati takmičara.

Član 17.

(Pohvale i nagrade)

(1) Za osvojeno prvo, drugo i treće mjesto na školskom, općinskom/gradskom, kantonalnom takmičenju, takmičaru se dodjeljuje diploma, koju propisuje i uručuje organizator/suorganizator takmičenja.

(2) Za osvojeno prvo, drugo i treće mjesto na školskom, općinskom/gradskom, kantonalnom takmičenju, nastavniku-mentoru se dodjeljuje pohvala, koju propisuje i uručuje organizator/suorganizator takmičenja.

(3) Učenici koji su postigli zapažene rezultate na takmičenju mogu se nagrađivati jednokratnim novčanim nagradama, medaljama ili poklonima primjerenim učenicima.

Član 18.

(Finansiranje takmičenja učenika)

Sredstva za organizaciju takmičenja učenika osiguravaju se:

- a) od strane donatora, sponzora, pokrovitelja i organizatora,
- b) vlastitim prihodima škole,
- c) iz Budžeta Tuzlanskog kantona na osnovu posebne odluke Ministarstva.

Član 19.

(Dostavljanje izvještaja o održanom takmičenju učenika)

(1) Organizator takmičenja učenika iz člana 5. stav (1) tačka b), c) i d) i stava (2) tačka a) dostavlja izvještaj o održanom takmičenju Pedagoškom zavodu.

(2) Izvještaj iz stava (1) ovog člana se dostavlja elektronskim putem, najkasnije u roku od pet dana od dana završetka takmičenja učenika.

(3) Izvještaj iz stava (1) ovog člana se objavljuje na službenoj veb stranici Pedagoškog zavoda.

Član 20.

(Prijelazne i završne odredbe)

(1) Kalendar i plan takmičenja iz člana 6. ovog pravilnika, za školsku 2019/2020. godinu, Pedagoški zavod je dužan objaviti najkasnije 15 dana od dana stupanja na snagu ovog pravilnika.

(2) Propozicije takmičenja iz člana 12. ovog pravilnika, za školsku 2019/2020. godinu, organizator/suorganizator je dužan donijeti najkasnije u roku od sedam dana prije početka takmičenja učenika.

Član 21.

(Stupanje na snagu)

Ovaj pravilnik stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u „Službenim novinama Tuzlanskog kantona“

BOSNA I HERCEGOVINA
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON
Ministarstvo obrazovanja i nauke

MINISTRIČA

Fahreta Brašnjić, prof., s.r.

Broj: 10/1-34-3345-3/20
Datum: 28.2.2020. godine